

Revisorerna i Nordanstigs kommun

Nordanstigs kommun
Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2018-03-21

Revisionsrapport ”Bokslut och årsredovisning per 2017-12-31”

Revisionen har via KPMG genomfört en granskning inom ovanstående område.

Revisionen hemställer om att kommunstyrelsen lämnar synpunkter avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten, företrädesvis de som framgår av rapportens sammanfattning.

Revisionen emotser svar senast den 28 juni 2018.

För Nordanstigs kommuns revisorer

Lars-Erik Trapp
Ordförande

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Rapport

Nordanstigs kommun

KPMG AB

2018-03-21

Antal sidor 14

Nordanstigs kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-03-21

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	3
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod och avgränsningar	4
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningen	5
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	6
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	6
3.5	Resultaträkning	9
3.6	Balansräkning	10
3.7	Kassaflöde	12
3.8	Investeringsredovisning	12
3.9	Sammanställd redovisning	12

1 Sammanfattning

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi är mycket oroade över resultatutvecklingen, och anser att kommunstyrelsen skyndsamt behöver tillse att åtgärder vidtas för att få en ekonomi i balans inklusive återställa årets balanskravsunderskott, - 6,9 mnkr. Vi är kritiska till att åtgärder med anledning av beslut om besparingar inte har vidtagits fullt ut, se avsnitt 3.3 och 3.5.

Övriga slutsatser från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Analys och kommenterar till resultatet behöver utvecklas, se avsnitt 3.3.
- I enlighet med RKR² 19 behöver en genomgång av nedskrivningsbehovet beträffande värdet på kommunens fastigheter göras. Vi utesluter inte att det finns ett sådant behov, bl.a. vad gäller Fröstuna skola, se avsnitt 3.6.1.
- Rutinerna för att fördela investeringsutgifter på komponenter ses över, se avsnitt 3.6.1.
- Investeringsredovisningen kompletteras med avstämning mot budget, se avsnitt 3.8.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

---

¹ Kommunallag (2017:725)

² Rådet för Kommunal Redovisning

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Sammanlagt bedöms hälften av de finansiella målen att uppnås. Vi anser att de två mål där utvärderingen sker utifrån långfristiga skulder behöver ses över, både vad gäller målen och vad gäller kommentarerna.

Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen och bedömer att resultatet avseende de finansiella målen inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsens bedömning utgår från resultatnivån för år 2017 inte är tillräcklig, se 3.4.1.

Verksamhetsmässiga mål

Kommunstyrelsen har inte gjort någon bedömning om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Det saknas mätvärden för samtliga mål och för flertalet även kommentarer till hur arbetet mot målen har bedrivits.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för att tydliggöra kopplingen av dessa mål till kommunallagens bestämmelser. Vi framhåller också vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en utveckling av dessa processer.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt, se avsnitt 3.4.2.

2 Bakgrund

Vi har av Nordanstigs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal redovisningslag (KRL)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL³ och Skyrev⁴. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

³ Sveriges Kommuner och Landsting

⁴ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerad av Björn Hylenius, t f ekonomichef.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Utskottens förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Vi har under följande avsnitt lämnat rekommendationer för att förbättra den information som lämnas.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁵ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens underskott för året uppgår till - 9,3 mnkr. En justering för så kallade synnerliga skäl är gjord med + 2,5 mnkr avseende minskning av skulden på renhållningskollektivet som rätteligen borde ha redovisats över resultaträkningen, se avsnitt 3.6.3. Årets balanskravsresultat uppgår därmed till - 6,9 mnkr.

Kommunstyrelsen har beslutat att handlingsplaner ska tas fram i de verksamheter som inte klarar sin budget.

Bedömning

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt 11 kap KL återställas under de närmaste följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Enligt 4 kap 4 § KRL ska det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras. Det är enligt vår uppfattning viktigt att en sådan plan antas skyndsamt för att klara de lagstadgade tidsramarna för att återställa underskottet.

Vi är tveksamma till posten synnerliga skäl. Vi noterar dock att om posten hade bokförts på ett korrekt sätt hade balanskravsresultatet varit det som nu redovisas, d.v.s. - 6,9 mnkr.

Vi anser att kommunstyrelsen inte i tillräcklig omfattning redogör för hur balanskravsunderskottet, - 6,9 mnkr, ska återställas. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen snarast bereder ett sådant beslutsunderlag till kommunfullmäktige.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

---

⁵ Oktober 2015

3.4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat enligt årsredovisningen	Bedömning enligt årsredovisningen
Verksamhetens nettokostnader plus finansnetto exklusive intäkter av engångskaraktär ska vara högst 99 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera åren 2017-2019	101,7 %	Uppnås inte
Investeringsvolymen för innevarande år bör lägst motsvara årets avskrivning. Årets investeringsvolym samt ombudgetering från föregående år får högst motsvara årets avskrivningar gånger tre.	Investeringar 28,3 mnkr Avskrivningar 14,6 mnkr Investeringar motsvarar knappt två gånger årets avskrivningar	Uppnås
Soliditeten inklusive total pensions-skuld ska förbättras årligen.	Soliditet 2016 - 19 % Soliditet 2017 – 20 %	Uppnås inte
Likviditeten skall vara lägst 100 %, dvs. omsättningstillgångarna skall vara högre än de kortfristiga skulderna.	Likviditet 99 %	Uppnås inte
Samtliga investeringar bör finansieras med egna medel och/eller specifika bidrag.	Inga lån har tagits upp.	Uppnås
Kommunen skall amortera låneskulden med minst 6 % per år.	Amorteras med 10 %	Uppnås

Av kommentarerna framgår att kommunstyrelsen sammantaget bedömt kommunens mål för god ekonomisk hushållning inte uppnås. Kommunstyrelsens bedömning utgår från att resultatnivån för år 2017 inte är tillräcklig.

Bedömning

Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen och bedömer att resultatet avseende de finansiella målen inte är förenlig med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Av bedömningen till finansieringsmålet för investeringar framgår att inga lån tagits upp för att finansiera investeringarna. Av bedömningen gällande amorteringar framgår att låneskulden har amorterats med 10 %. I bedömningen har lånet till Nordanstigs Vatten AB, 10,9 mnkr exkluderats. Vi anser att såväl målformulering som kommentarer till bedömning av respektive mål bör förtydligas då låneskulden enligt balansräkningen har ökat.

3.4.2 Verksamhetsmål

I förvaltningsberättelsens avsnitt "Kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål" görs en uppföljning av de övergripande mål som kommunfullmäktige fastställt för verksamheten. Målen är satta för mandatperioden men anges för de år som återstår i budgeten. Det är också dessa mål som enligt uppgift är de verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktiges mål för verksamheten	Utfall
Under 2017 - 2019 ska varje barn och elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.	Målet är inte mätt
Barn och elever ska få det stöd de behöver så att de når målen som finns för förskola respektive skola. Förskolan och skolan ska ge barnen och eleverna framtidstro och stärka deras självkänsla.	Målet är inte mätt
Under 2017 - 2019 ska förutsättningarna för näringslivet utvecklas och förbättras i kommunen.	Målet är inte mätt
Under 2017 - 2019 ska miljön i Nordanstigs kommun succesivt förbättras.	Målet är inte mätt.
Under 2017 - 2019 ska folkhälsan i Nordanstigs kommun succesivt förbättras.	Målet är inte mätt
Under 2017 - 2019 utveckla attraktiva boende- och livsmiljöer som skapar tillväxt.	Målet är inte mätt

Till ett fåtal av målen finns kommentarer till hur kommunens arbetat med målen men utvärdering saknas för de enskilda målen men också på en övergripande nivå.

Bedömning

I likhet med tidigare år saknar vi i såväl budget som i årsredovisningen en tydlig redovisning av vilka mål som avses med kommunfullmäktiges verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning, d v s de mål som ska finnas enligt kommunallagen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för att tydliggöra dessa mål, till exempel genom att rubrik och inledande text med hänvisning till kommunallagens bestämmelser.

Vi vill framhålla vikten av mätbara mål samt tillförlitliga underlag och mätmetoder, vilket är väsentligt för att kunna göra en bedömning av huruvida resultatet är förenligt med målen. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för en utveckling av dessa processer.

Eftersom kommunstyrelsen inte har kunnat visa att målen har uppnåtts bedömer vi att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

3.5 Resultaträkning

<i>Belopp i mnkr</i>	2017-12-31	Budget 2017	2016-12-31	Prognos 2017
Verksamhetens nettokostnader	-566,6	-541,8	-545,4	-563,6
<i>Förändring i %, jmf med 2016</i>	3,9			
Skatteintäkter och statsbidrag	558,1	549,3	546,7	556,9
<i>Förändring i %, jmf med 2016</i>	2,1			
Finansnetto	-0,8	-1,6	-0,5	-4,2
Årets resultat	-9,3	5,9	0,8	-10,9
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	101,7	98,9	99,9	102,0

Den finansiella analysen i årsredovisningen ger ingen fullständig och tydlig beskrivning av orsaken till underskottet. Till tabellen över avvikelser mot budget⁶ finns överhuvudtaget inga kommentarer.

⁶ Sid 53 i årsredovisningen

Såsom vi uppfattat har intäkterna från Migrationsverket, som också var kopplat till kostnader för mottagandet av flyktingar, minskat kraftigt. Däremot har kommunen inte lyckats minska kostnaderna i motsvarande omfattning. En för hög budget av intäkter från migrationsverket vid social omsorg förstärkte effekten.

De största underskotten jämfört med budget finns inom social omsorg, -17,1 mnkr, utbildning, - 9,1 mnkr, och vård och omsorg,- 6,7 mnkr. Av vård- och omsorgs redogörelse över ekonomi framgår bl.a. att 5,9 mnkr förklaras av fler hemtjänststimmar. För social omsorg och utbildning finns beloppsmässiga förklaringar endast till mindre delar av underskottet.

I kommunen finns sedan år 2014 ett beslutat om besparingar med 50 mnkr. Förslag på åtgärder skulle enligt beslutet arbetas fram. Enligt uppgift återstår fortfarande beslut om åtgärder med motsvarande 20 mnkr.

Bedömning

Såsom också framgår av vår rapport vid delåret, är vi kritiska till att omsorgsutskottet budgeterat med motsvarande ersättning från Migrationsverket som för år 2016, trots att det var känt att ersättningsnivåerna för år 2017 skulle bli betydligt lägre. Detta är en av förklaringarna till det stora underskottet för social omsorg.

Vi anser att analys och kommenterar till resultatet behöver utvecklas så att läsaren på ett enkelt tydligt sätt kan ta del av dessa. Analysen är också ett viktigt underlag för kommunstyrelsen i arbetet med att ta fram handlingsplaner.

Vi är mycket oroad över resultatutvecklingen, och anser att kommunstyrelsen skyndsamt behöver tillse att åtgärder vidtas för att få en ekonomi i balans inklusive återställa årets balanskravsunderskott. Vi är kritiska till att åtgärder med anledning av beslut om besparingar inte har vidtagits fullt ut.

3.6 Balansräkning

<i>Mnkr</i>	<i>2017-12-31</i>	<i>2016-12-31</i>
Balansomslutning	362,8	363,1
Redovisat eget kapital	138,5	145,3
Ansvarförbindelse för pensioner	210,8	213,4
Eget kapital inkl. ansvarförpliktelse	-72,3	-68,1
<i>Redovisad soliditet</i>	<i>38%</i>	<i>40%</i>
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarförpliktelse</i>	<i>-20%</i>	<i>-19%</i>
Anläggningstillgångar	249,4	231,1
Omsättningstillgångar	113,4	132,0
Avsättningar	38,4	39,1
Långfristiga skulder	71,2	65,6
Kortfristiga skulder	114,7	113,2
<i>Balanslikviditet</i>	<i>99%</i>	<i>117%</i>

3.6.1 Anläggningstillgångar

Fröstuna skolan, bokfört värde 5 mnkr, används inte längre som skola. För närvarande hyrs den ut till viss del men hyresintäkterna motsvarar enligt uppgift inte driftskostnaderna.

Vi har noterat vid vår granskning att fördelning på komponenter inte fungerar tillfredsställande.

Kommentar

Vi utesluter inte att det finns ett nedskrivningsbehov avseende Fröstuna skola. Enligt uppgift finns även fler fastigheter som inte används för det ändamål som den uppfördes eller anskaffades för.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen gör en genomgång i enlighet med RKR 19 och bedömer nedskrivningsbehovet för kommunens fastigheter.

När investeringar inte fördelas på rätt komponent blir kostnaden för avskrivningarna inte rättvisande. I de aktuella fallen bedömer vi att effekten inte har någon väsentlig betydelse för resultatet i resultaträkningen. Vi rekommenderar att rutinerna för att fördela på rätt komponent ses över, så att kostnaderna för avskrivningarna på sikt inte påverkas.

3.6.2 Kortfristiga placeringar

Kommunstyrelsen har efter beslut om avsteg från finanspolicy placerat överskottslikviditet på en räntefond. Totalt är 47,8 mnkr placerat, vilket innebär en ökning med 25,2 mnkr sedan förra året. Marknadsvärdet uppgår till 52,0 mnkr.

Kommentar

Vi anser att upplysningar om placeringarna, typ av fond och marknadsvärde, bör lämnas i not.

3.6.3 Eget kapital

Förändringen av avsättningen för skuld till renhållningskollektivet, 2,5 mnkr, har bokförts över eget kapital.

Kommentar

Vi anser att förändringen ska bokföras över resultaträkningen, vilket vi uppfattar kommer att ske från och med år 2018.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är negativt med 36,5 mkr och har ökat/minskat kommunens likvida medel till 16,7 mnkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till 16,9 mnkr och årets investeringar har belastat likviditeten med 27,1 mnkr. Nettofinansieringen uppgår till - 26,4 mnkr, vilket förklaras av köp av andelar i Kommuninvest - 3,1 mnkr, amorteringar - 9,2 mnkr och ökning av kortfristiga placeringar.

3.8 Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till netto 27,1 mnkr. Enligt beslut⁷ i kommunfullmäktige har budgeten, 20 mnkr, utökats genom att föra över från 2016 års investeringsbudget med 9,7 mnkr, vilket innebär en total investeringsbudget med 29,7 mnkr.

Utbyggnaden av bredband har en avvikelse mot budget med 2,0 mnkr. I övrigt noteras inga större negativa avvikelser.

Bedömning

Vi rekommenderar att årsredovisningen kompletteras med en avstämning mot budget även för investeringar. Väsentliga avvikelser bör kommenteras.

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB, Nordanstigs Fjärrvärme AB, Nordanstigs Fastighets AB och Nordanstigs kommunfastigheter AB (tidigare LB Kiel Gnarp AB).

Vi noterar att Nordanstig Vatten AB redovisar ett underskott med 3,7 mnkr vilket täcks av kommunen genom förlusttäckningsbidrag.

---

⁷ § 61 2016-05-09

Nordanstigs kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-03-21

3.9.1 Bokslutsprocessen

Vi har översiktligt granskat rutinerna kring bokslutsprocessen samt intern kontroll. Vi anser att det är väsentligt för kommunen att fortsätta arbetet med att stärka den interna kontrollen genom att se över processer och identifiera risker gällande t.ex. manuella utbetalningar, utbetalning av lön, (se separat rapport), registrering av uppgifter i system och manuella bokföringsordrar. Vi vill betona vikten av att säkerställa att processerna även systemmässigt är uppdelade på flera personer, s.k. "segregation of duties".

2018-03-21

KPMG AB

Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.